

Interjú

Interjú Fábián Ildikóval

Hogyan tekintesz vissza az elmúlt évekre? Milyen gondolatok fogalmazódnak meg benned?

Egy nagyon hosszú „utazás” vége felé tartok. Ez az „utazás” egy életre szóló nagy kaland volt. Az eltelt idő tele volt számtalan örömteli pillanattal, kihívással, megmérettetéssel, folyamatos tanulással, könnyek törlésével, babusgatással.

Kitöltötte gyakorlatilag az eddigi felnőtt éveim nagy részét. Független fiatal lányként, nagy lendülettel kezdődött, majd nagycsaládos édesanyaként, saját gyermeknevelési tapasztalataimmal folytatódott, s most már nagymamaként, több generációs gyakorlattal dolgozom gyakorlatvezető konduktorként.

Menjünk vissza az időben, mikor és minek a hatására döntöttél úgy, hogy konduktor leszel?

A történet úgy kezdődött, hogy a gimnázium utolsó évében járva több lehetőség is felmerült. Mivel akkoriban még nem voltak „nyílt napok”, szerencsés véletlen folytán, egy kedves régi kolléganő jóvoltából, bent tölthettem egy teljes napot a csoportjában.

A kérdés eldőlt: Ez az, amit szeretnék csinálni!

Milyen volt akkor a Petőbe járni? Hogyan emlékszel vissza az első napokra? Kik voltak a mestereid?

Egy hónapos próbaidőt kellett a Villányi úti épületben lévő csoportok valamelyikében eltöltenünk (akkor a Kútvölgyi tömb még csak épülőben volt), majd a próbaidő letelte után, aki megfelelt, elkezdhetette az első évfolyamot. A négy év képzési idő alatt minden nap részt vettünk gyakorlaton, nem kis óraszámban. Minden tanévben más-más csoportba lettünk beosztva. A gyermekek a csoportokban diagnózis specifikusan voltak összeállítva. A képzés nem csak házon belül zajlott, pl. a Marcziányi téri intézménybe hospitáltunk dystrophiás fiatal felnőtteknél. Akkortájt alapították a Kiskunhalason működő társintézetet, ahová hallgatóként másfél hónapos időtartamra jelentkezhattunk. Tanulságos élmény volt egy új terület kialakításában segíteni.

Amire a mai napig nagyon büszke vagyok, hogy a gyakorlati záróvizsgámat Hári doktornőnél tettem le. Hozzá több élményem is kapcsolódik. Gyakran bekukkantott a csoportokba, kicsit figyelt, majd ő is beállt facilitálni, tanácsot, ötletet adott, amit aztán együtt kipróbáltunk.

Miben más a mostani Pető, mint amikor te voltál itt hallgató?

Bentlakásos intézményként működünk. Előfordult, hogy egy-egy gyereket csak a nagy ünnepekkor vittek haza (több állami gondozott gyerek is volt, illetve szerény anyagi körülmények között élő családok), így a hétvége is a gyakorlat részét képezte. Nemegyszer történt, hogy valaki péntek reggel bejött és hétfő este ment haza. Közben teljesítette a gyakorlatot, elméleten vett részt, hétvégi és éjszakai ügyeletet is vállalt. Gondolom kicsit ijesztően hangzik, de szerettük ezeket az alkalmakat. A hétvégéken szabadon alakíthattuk ki a programokat. Sokat jártunk velük bábszínházba, gyerektáncházba vagy vendégeket hívtunk. Gyakran együtt sütöttünk-főztünk, előfordult, hogy a fodrászok is mi voltunk.

Ezek a dolgok akkor talán még nem is voltak annyira tudatosak, inkább csak rendkívül lelkesek voltunk, de mai szemmel nézve, kivittük őket a világba és behoztuk a kinti világot. Milyen jó, hogy ez mára már nem számít különlegességnek.

Mindig is rugalmasan igazodtunk a kor követelményeihez. Napjainkra már rövidített időtartamú formában működünk. Ennek egyik pozitívuma, hogy sokkal több időt tudnak így a gyerekek a családjukkal tölteni.

Számos területén dolgoztál a konduktív nevelésnek. Immár négy évtizede tanítasz a Petőben. Az elmúlt 40 évben rengeteg változás történt az országban, az intézményünkben. Hogyan élted meg ezeket és mi tartott itt?

Az évek során több csoportban is megfordultam, dolgoztam angol nyelvterületen működő projektben is. Ami nem változott, hogy végig óvodás korosztállyal foglalkoztam. Ők a szívemhez legközelebb állók. Így ehhez kapcsolódóan képeztem tovább magam a gyerekek komplexebb fejlesztése érdekében.

Ez alatt a hosszú idő alatt természetesen adódott rá lehetőség, hogy más útra lépjek, mégis maradtam. Nagyon szeretem ezt a szakmát, talán mondhatom, hivatást.

Az az ok, ami miatt a gyermekek nálunk vannak nagyon tragikus, de az a munka/folyamat/kapcsolat, ami a gyermek(ek) és a konduktor között zajlik az gyönyörű.

„Csak az tudja, hogy meddig mentünk, aki azt látta, hogy honnan indultunk el” írta Jókai Mór.

Nem biztos, hogy mindenkinél eljutunk a tökéletességig, de hogy a fejleszthető területek valamelyikén tovább lépünk, az biztos. Nagyon jó példa erre a különböző szindrómával küzdő gyerekek esete. Valójában ez egyáltalán nem a mi szakterületünk, mégis amikor ezzel szembesülünk, előtérbe kerül a szakmai rutinunk, holisztikus látásmódunk, komplex fejlesztési hozzáállásunk, amivel látható fejlődést tudunk elérni.

Véleményed szerint milyen a jó konduktor?

Nemrégiben a könyvtárban kitérve fedeztem fel a „Ki is az a konduktor?” című humoros definíciót: „Nem vagyunk terapeuták. Nem hordunk fehér köpenyt és soha nem vagyunk fáradtak! A világ egyik legnehezebb és legszebb szakmáját űzzük és rajtunk kívül szinte senki nem érti, mi az, hogy konduktor. A fekvő megelőzi a csoportost és nem örülünk, ha az emberek azt hiszik, hogy gyógytornászok vagyunk. Büszkén gondolunk a 156-os buszra, a jól sikerült zárókra és a remek intézeti konyhára... Szeretjük a priccset és a pálcát, a fokosszéket és a kislovaglót. Itt dolgozunk Buda szívében. Komplexitásban mi vagyunk a császárok és igenis nálunk dolgoznak a legszebb nők! Pető Intézet, mi így szeretünk!” (ismeretlen szerző)

Ezek után már csak azt kellene meghatároznunk, milyen a jó konduktor?

A jó szakember számomra az, aki – és arra törekszem a hallgatók gyakorlati oktatása során is, hogy eljussanak ide – meg tud felelni a szakmai elvárásoknak úgy, hogy az szakmai alázattal is párosuljon, valamint nagy empátiával és kreativitással rendelkezik. Ha a helyzet azt kívánja, képes bohócot csinálni magából, de ő az, aki inspirál és célt ad, de ha kell, hozzá lehet bújni egy kis vigasztalásért.

A kritériumok közé hoznék még egy dolgot. A korosztály okán a szülőkkal is van dolgunk. Szoros, együttműködő kapcsolatot kell velük kialakítani és fenntartani. Nagyon fontos, hogy kellő empátiával, és a szülői kompetenciákat tiszteletben tartva, támogatót találhassanak a konduktorban.

Fábián Ildikót, mint gyakorlatvezetőt minden óvodai specializációs hallgató ismeri. Mióta dolgozol gyakorlatvezetőként?

Mint a korábbiakban is kiderült jó néhány éve megkaptam a hallgatók gyakorlati oktatásának lehetőségét. Új terület volt, új kihívásokkal, és mint kiderült új „szerelem”. Sok öröm, vicces helyzetek, rácsodálkozások, bizalom, küzdelem és könnyek, végnélküli vázlatjavítások. Nagy dolog számomra, hogy talán egy picit én is hozzátehettem a jövő generációjának a tudásához.

Az utánam jövőknek sok szép pillanatot és szakmai sikereket kívánok!

Az interjút készítette:
Kállay Zsófia